

Ελληνικό Ινστιτούτο Βενετίας

ΝΙΚΟΣ ΜΠΑΚΟΥΝΑΚΗΣ - ΤΟ ΒΗΜΑ, Κυριακή 28 Μαρτίου 2010

Είναι το μοναδικό ελληνικό επιστημονικό-ερευνητικό κέντρο που λειτουργεί στο εξωτερικό. Έχει συμπληρώσει 57 χρόνια ζωής και στο ενεργητικό του υπάρχει πλουσιότατο έργο. Οχι μόνο ερευνητικό, εκδοτικό και αρχειακό, αλλά και αναστηλωτικό-αρχιτεκτονικό και φιλανθρωπικό. Το Ελληνικό Ινστιτούτο Βενετίας ιδρύθηκε το 1953 ως Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου χάρη στη δωρεά της περιουσίας της ελληνικής κοινότητας Βενετίας, από τις πλουσιότερες και λαμπρότερες κοινότητες της ελληνικής Διασποράς. Στη σχετικά μακρά ζωή του το Ελληνικό Ινστιτούτο γνώρισε περιόδους κρίσης αλλά και απειλές. Δεν θα περίμενε όμως κανείς ότι τις μεγαλύτερες απειλές θα τις είχε δεχθεί από τον πολιτικό του επόπτη και προϊστάμενο, το υπουργείο Εξωτερικών. Είχε συμβεί παλαιότερα, όταν υπουργός Εξωτερικών ήταν ο κ. Κάρολος Παπούλιας (τότε το Ινστιτούτο είχε μείνει ακέφαλο για επτά χρόνια), συμβαίνει και τώρα. Μάλιστα μία από τις σπάνιες δηλώσεις τού κατά τα άλλα αθέατου υφυπουργού Εξωτερικών κ. Κουβέλη είχε σχέση με το Ινστιτούτο της Βενετίας. Το παράδοξο είναι ότι κάποιιοι στο υπουργείο, όπου πολλοί καλοβλέπουν να χάνει το ίδρυμα τον επιστημονικό-ερευνητικό χαρακτήρα του και να γίνεται γενικώς πολιτιστικό κέντρο όπου θα περνούν χαρούμενες διακοπές με κοκτέιλ Μπελίνι, δείχνοντας καμιά έκθεση, φροντίζουν να διαμορφώσουν κλίμα έντασης. Με διαρροές για οικονομικές ατασθαλίες. Αλλά αν έχουν κάτι το χειροπιαστό, πρέπει να το ανακοινώσουν επισήμως και όχι να λειτουργούν σαν μικροπολιτικοί διαδρομιστές και λομπίστες.

Προς το παρόν ξέρουμε τι έχει κάνει το Ελληνικό Ινστιτούτο Βενετίας, ιδιαίτερα τα τελευταία χρόνια που διευθύνεται από την ομότιμη καθηγήτρια του Πανεπιστημίου Αθηνών Χρύσα Μαλτέζου. Ένα από τα μεγαλύτερα έργα του- εθνικής και υπερεθνικής εμβέλειας- είναι η συντήρηση και η αναστήλωση του συγκροτήματος του Campo dei Greci, της Πλατείας των Ελλήνων, μεταξύ των οποίων η Φλαγγίνειος Σχολή, το Μουσείο των Εικόνων, το καμπαναριό του Αγίου Γεωργίου. Αν δεν γινόταν αυτή η συντήρηση, είναι σίγουρο ότι το μνημειακό συγκρότημα θα είχε σωριαστεί σε ερείπια. Και η συντήρηση έγινε χάρη σε χορηγία 2,5 εκατομμυρίων ευρώ που εξασφάλισε το Ινστιτούτο. Ο ίδιος ο κ. Λεβέντης, του φερώνυμου ιδρύματος, τον οποίο είχα συναντήσει στα εγκαίνια της έκθεσης «Βυζάντιο» στο Λονδίνο, μου είχε μιλήσει για το λαμπρό έργο συντήρησης του Ινστιτούτου, που έγινε και με δική του χορηγία. Και ενώ οι κρατικοί πόροι του Ινστιτούτου μειώνονται, τον περασμένο χρόνο το ίδρυμα είχε σημαντικό αποθεματικό που του

εξασφαλίζει βιωσιμότητα, παρά τις περικοπές. Αλλωστε τα τελευταία χρόνια έχει αυξήσει πολύ τα έσοδά του από μισθώματα, που φθάνουν, το 2008, τις 865.000 ευρώ. (Αναρωτιέμαι μήπως κάποιοι στο υπουργείο θέλουν να βάλουν στο χέρι αυτά τα εισοδήματα.) Το Ινστιτούτο χορηγεί υποτροφίες σε νέους έλληνες επιστήμονες που προετοιμάζουν τη διδακτορική τους διατριβή, ενώ φιλοξενεί διακεκριμένους ξένους επιστήμονες που εργάζονται στον τομέα των σχέσεων Ελληνισμού και Δύσης. Περισσότεροι από πεντακόσιοι έλληνες και ξένοι επιστήμονες έχουν υπογράψει το κείμενο υποστήριξης του έργου του Ελληνικού Ινστιτούτου Βενετίας. Είναι σχεδόν όλη η ελληνική ιστορική κοινότητα, αλλά και ορισμένοι σταρ της διεθνούς επιστημονικής κοινότητας, όπως ο Λουτσιάνο Κάνφορα και η Σεσίλ Μορισόν.

Όταν το 2005 είχε παρουσιαστεί στην Αθήνα ο εποπτικός και αισθητικός κατάλογος για τα πενήντα χρόνια της επιστημονικής διαδρομής του Ινστιτούτου, είχαμε πειστεί ότι το μέλλον του ιδρύματος δεν θα απειληθεί.